

Jessica Vance Roitman (links) en promovendus Stacey Mac Donald van het KITLV. Op de achtergrond een historische foto van Fort Landing op Saba voordat de haven werd gebouwd.

LEIDEN — De geschiedenis van St. Maarten, St. Eustatius en Saba krijgt vernieuwde aandacht door middel van een project gericht op de sociale en culturele historie van deze eilanden in de negentiende en twintigste eeuw, met bijzondere nadruk op de dynamiek van migratie, bestuur en regionale entiteiten.

Jessica Vance Roitman van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde (KITLV) in Leiden is verantwoordelijk voor het onderzoek. Roitmans onderzoek is onderdeel van het totale project 'Hybride Identiteiten en Bestuur in Kleinschalige Eilandelijke Rechtsgebieden'. Naast het onderzoek van Roitman omvat het project ook drie andere projecten die invloed van politieke hervormingen, vaak intensieve migratiestromen en de huidige bestuurspraktijken, zullen bestuderen vanuit het perspectief van politieke wetenschap, mediastudies en cultureel en natuurlijk erfgoed op alle zes eilanden van Caribisch Nederland.

Het project 'Confrontatie met de Caribische Uitdagingen', waarvoor het Nederlandse ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) circa 750.000 euro beschikbaar heeft gesteld, maakt deel uit van een groter initiatief gericht op onderzoek op de voormalige Nederlandse Antillen, en Caribisch Nederland in het bijzonder. Er werd voor acht andere projecten financiering toegekend. Het project integreert belangstelling voor het verleden (historische ontwikkeling), het heden (bestuur, migratie en burgerschapskwesties) en de toekomst (duurzaam toerisme, het benutten van natuurlijk en historisch erfgoed). De projectdirecteur is de directeur van het KITLV, Gert Oostindie. De centrale vraag van het totale project is hoe politieke hervormingen en intensieve migratiestromen historisch gegroeide identiteiten en politieke

praktijken op de eilanden beïnvloeden. Het sub-project over de sociale en culturele geschiedenis van de drie Bovenwindse eilanden, uitgevoerd door de in de Verenigde Staten geboren Roitman, past perfect binnen dit thema.

In het onderzoek van Roitman zal gekeken worden naar de implicaties en de erfenis van kolonialisme en de al lang bestaande migratiepatronen voor identiteit, erfgoed en politiek. Het onderzoek zal de negentiende en twintigste eeuw omvatten. Een van haar eerste activiteiten was een bezoek aan St. Maarten, St. Eustatius en Saba in januari en februari dit jaar, om te zoeken naar documenten en te praten met lokale historici en anderen.

“Ik wilde erachter komen hoe lokale mensen dachten over hun eigen geschiedenis, wat er volgens hen ontbrak in de geschiedenisboeken, hun algemene visie. Ik wilde ook uitzoeken of er documenten waren die ik kon gebruiken”, zei Roitman tijdens een interview met *The Daily Herald*

“Omdat de meeste documenten over het verleden van de eilanden geschreven waren vanuit het perspectief van de Nederlandse overheid en geschreven werden voor de overheid, was er weinig ruimte voor de menselijke aspecten, bijvoorbeeld voor het dagelijkse leven van de slaven wier stemmen niet gehoord werden”, zei ze.

Migratie heeft een grote rol gespeeld in de geschiedenis van de Bovenwindse eilanden. Daarom wil Roitman ook kijken naar de banden tussen de eilanden. “Mijn perspectief is regionaal. Ik wil kijken naar migratie vanuit een sociaal, cultureel en historisch perspectief, en zien hoe het in het verleden en in het heden de menselijke identiteit heeft gevormd. Een van de gevolgen is dat er op de Bovenwindse eilanden meerdere talen worden gesproken.”

De onderzoekster uit Leiden is van plan om minstens tot de voltooiing van het project eind 2018 tweemaal per jaar naar de Bovenwindse eilanden te reizen. Roitman streeft ernaar om haar sub-project in hard-copy academisch boekformaat te publiceren. Ze hoopt tevens de resultaten via de zogenoemde open-access te publiceren door het online verkrijgbaar te maken. Het voordeel van open-access is dat het vrij toegankelijk is voor een groter publiek aangezien academische boeken duur zijn wat het moeilijker maakt voor het grote publiek om toegang te krijgen tot de resultaten van het onderzoek.

Onderzoeker Wouter Veenendaal, die St. Eustatius in juni zal bezoeken, gaat een vergelijkende studie maken over de invloed van de nieuwe gemeentelijke status op de meningen en het gedrag van eilandbewoners, ambtenaren en politici in Caribisch Nederland. Onderzoeker Sanne Rotmeijer zal zich richten op de media op de eilanden, hun rol in de kleine eilandgemeenschappen en de keuzes die genomen worden bij de verslaggeving van het nieuws.

Promovendus Stacey Mac Donald, die op Curaçao werd geboren, zal de lokale politiek in kaart brengen in twee velden die geacht worden van cruciaal belang te zijn voor duurzame ontwikkeling in deze kleinschalige economieën, die zo sterk afhankelijk zijn van toerisme, natuurbehoud en cultureel erfgoed. Mac Donald zal ook in juni St. Eustatius en Saba aandoen voor een kennismakingsbezoek en later terugkeren naar de eilanden voor een uitgebreidere verzameling van gegevens.